

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 217

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 24 februari 2022

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Decreet Lokale Besturen - Formele motivering constructieve motie van wantrouwen

Bij decreet van 16 juli 2021 ter versterking van de lokale democratie werd in artikel 46 van het decreet Lokale Besturen de procedure van structurele onbestuurbaarheid vervangen door de constructieve motie van wantrouwen. De procedure van structurele onbestuurbaarheid bleek niet doeltreffend te zijn en verschillende jurisdictionele procedures te veroorzaken door het te interpreteren begrip 'constructieve motie van wantrouwen' (zie o.a. Raad van State (RvS) 31 juli 2014, nr. 228.150; RvS 16 januari 2015, nr. 229.846; RvS 12 juni 2015, nr. 231.577; RvS 9 juli 2015, nr. 231.903; RvS 27 juli 2015, nr. 231.998; RvS 17 augustus 2015, nr. 232.055; RvS 2 februari 2016, nr. 233.703; RvS 23 februari 2016, nr. 233.905; RvS 10 juni 2016, nr. 235.032; RvS 10 februari 2017, nr. 237.338; RvS 23 februari 2017, nr. 237.482; RvS 14 maart 2017, nr. 237.638; RvS 27 juni 2017, nr. 238.692).

In tegenstelling tot de procedure van structurele onbestuurbaarheid bevat de constructieve motie van wantrouwen als instrument geen gelijkaardig - te interpreteren - begrip. De beslissing betreffende de constructieve motie van wantrouwen is evenwel een eenzijdige individuele bestuurshandeling die onder het toepassingsgebied valt van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Op grond van artikel 3 van deze wet moet de constructieve motie van wantrouwen de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen. Zij moet afdoende gemotiveerd zijn.

Op mijn vraag over die motivering gaf de minister al het volgende aan tijdens de parlementaire besprekingen (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-2021, nr. 790/7, p. 26): "De Raad van State is bevoegd voor bezwaren tegen een constructieve motie van wantrouwen tegen een burgemeester. Voor een motie tegen schepenen is dat de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. De rechters toetsen enkel de formele motivering, de inhoudelijke motivering wordt niet beoordeeld. Dat is trouwens een van de belangrijke wijzigingen."

Voor lokale besturen is het belangrijk om duidelijk te schetsen hoe ver de motivering moet reiken en in welke mate de bevoegdheid van de Raad van State en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen ter zake reikt.

Kan de minister verduidelijken wat hij bedoelt met het gegeven dat de inhoudelijke motivering niet wordt beoordeeld door de bestuursrechters? Betekent dit dat als aan de formele voorwaarden van artikel 46 DLB is voldaan en als daarbijhorend een meerderheid in de gemeenteraad van oordeel is dat er een vertrouwensbreuk is binnen een college van burgemeester en schepenen en dat as such vermeldt in het besluit, er een afdoende motivering is?

Kan met andere woorden de bestuursrechter oordelen over het feit of er al dan niet voldoende redenen zijn om een vertrouwensbreuk binnen een meerderheid te rechtvaardigen?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 217 van 24 februari 2022

van **BRECHT WARNEZ**

Tijdens de parlementaire bespreking bij het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten wat betreft versterking van de lokale democratie, heb ik aangegeven dat de bestuursrechter niet in de inhoudelijke motivering kan treden van de motieven voor de aanname van een constructieve motie van wantrouwen.

Die zienswijze is recent door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen bevestigd voor de constructieve motie van wantrouwen zoals opgenomen in het decreet over het lokaal bestuur. In een [arrest van 17 februari 2022](#) heeft de Raad voor Verkiezingsbetwistingen gesteld dat zij niet in de inhoudelijke motieven voor de aanname van een motie van wantrouwen kan treden. De aanname van de motieven behoort tot de bevoegdheid van de gemeenteraad.

Er moet bijgevolg in het besluit van de raad tot aanname van een motie van wantrouwen een formele motivering zijn opgenomen. De inhoud van de motivering is, gelet op de uitspraak van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, vreemd aan de wettigheidscontrole van de bestuursrechter. Het voormelde arrest van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen heeft nog geen kracht van gewijsde, aangezien er een beroep is ingesteld bij de Raad van State. De Raad van State zal zich hierover bijgevolg definitief moeten uitspreken.

Mijn antwoord tijdens de parlementaire bespreking was gebaseerd op de rechtspraak van de Franstalige kamers van de Raad van State. De Raad van State heeft zich al verschillende keren uitgesproken over de aanname van een motie van wantrouwen zoals opgenomen in de *Code de la démocratie locale et de la décentralisation*. In het Waalse Gewest is de procedure van de motie van wantrouwen op lokaal vlak al een tijd ingeschreven. In die arresten heeft de Raad van State geoordeeld dat een besluit tot aanname van de motie van wantrouwen onderworpen is aan de formele motivering zoals vereist door de formele motiveringswet van 29 juli 1991. Uit de rechtspraak van de Raad van State van de Franstalige kamers blijkt evenwel dat de Raad van State enkel een externe wettigheidscontrole uitvoert ten aanzien van de besluiten tot aanname van de motie van wantrouwen. De Raad van State stelt dat de motie een politieke beslissing is, waarbij het aan de gemeenteraad toekomt om te oordelen over de motieven waarop zij een motie van wantrouwen aanneemt.

De Raad van State heeft daarbij al aangegeven dat een summiere motivering kan volstaan, waarbij gebruik kan worden gemaakt van stereotiepe argumenten, standaard- of stijlformules (RvS 11 juli 2006, nr. 161.253, Vanbergen).

De Raad van State heeft in latere arresten bevestigd dat de controle op de motieven voor de aanname van een constructieve motie van wantrouwen vreemd is aan de wettigheidscontrole die de Raad van State uitoefent (o.a. RvS 16 september 2016, nr. 235.783, Bodlet).